

Power to the people

Power to the people!

Voortzetting van de PV Nieuwsbrief van Hendrik Gommer en de Nieuwsbrief van Zon&Licht

De nieuwsbrief die u hier voor u hebt is de opvolger van de nieuwsbrief die Hendrik Gommer de afgelopen jaren met ijzeren regelmaat op zijn publiek afvuurde. Fantastisch werk, Hendrik. De nieuwsbrief van de zonnestroomvereniging Zon&Licht Leiden-Rijnland is in de nieuwe ZPV-nieuwsbrief geschoven omdat de redacties van beide nieuwsbrieven op hetzelfde adres zitten. Een kwestie dus van efficiency!

De naam van de nieuwsbrief verwijst niet alleen naar een rapport van de Verenigde Naties, waarbij men zonne-energie en kleinschalige windenergie ziet als belangrijke energiebron voor ontwikkelingslanden. Zij moeten ook duidelijk maken dat met deze duurzame energiebronnen de opwekking van energie weer dicht bij de mensen is gekomen. Net als Internet de burger toegang verschaft tot wereldwijde informatie zo geven zonnepanelen hem de vrije toegang tot elektriciteit.

En tenslotte blijkt uit de titel dat invoering van zonnestroom geen vrijblijvendheid is. Daar zullen we ons daadkrachtig voor inzetten, in woord en daad!

Over de ZPV

Op 22 september jl. werd in Rijswijk op initiatief van Hendrik Gommer opgericht de Zonnestroom Producenten Vereniging (ZPV).

Wat wil de ZPV?

- De belangen van eigenaren in Nederland van zonnestroomsystemen behartigen (26.000 systemen!);
- Onafhankelijke voorlichting over zonnestroomsystemen;
- Absurde bezuiniging ongedaan maken: voorkomen van de subsidiestop van zonne-energie in Nederland en de desastreuze gevolgen daarvan;
- De voorwaarden voor levering, service, onderhoud terugleververgoedingen eigenaren in de gaten houden en zien te verbeteren;
- Bewerkstelligen van een billijke vergoeding voor zonnestroom. Een zonnepaneel moet zich in uiterlijk 10 jaar terugverdienen;
- Misstanden in de sector aanpakken.

De ZPV streeft haar doeleinden als volgt na:

- Promotie van zonnestroom in de media;
- Onder aandacht brengen en houden van zonnestroom bij gemeentelijke, provinciale en landelijke politici en politieke partijen;
- Verzamelen en geven van voorlichting over panelen, omvormers en bemetering, en dienen als vraagbaak;
- Organiseren van bijeenkomsten, manifestaties over zonnestroom en andere vormen van duurzame energie achter de meter;
- Behartigen van de belangen van onze leden bij netbeheerders en energiemaatschappijen.

In dit nummer o.a.:

- PV op dak Diergaarde Blijdorp;
- Roet en klimaatverandering;
- Nederland warmt op;
- grootste zonnestroomcentrales ter wereld;
- column Hendrik Gommer.

Facts and figures

Even vergelijken:

PV-watt per inwoner, netgekoppeld

(bron: IEA-PVPS

(www.oja-services.nl/iea-pvps)

(gegevens eind 2002)

1. Japan: 5,00
2. Duitsland: 3,37
3. Zwitserland: 2,67
4. Australië: 1,99
5. Nederland: 1,64
6. Noorwegen: 1,42
7. Oostenrijk: 1,11
8. USA: 0,74
9. Finland: 0,59
10. Israël: 0,38

Totaal in de wereld geplaatst net-gekoppeld PV-vermogen eind 2002: 921 MWp (waarvan in Nederland 19 MWp – vergelijk Japan met 561 MWp en Duitsland met 240 MWp)

Power to the people

Wat een jaar!

Subsidiewaanzin 2003

Aan het begin van 2003 leek alles nog te overzien. De EPR subsidieregeling die in 2001 was ingesteld was veranderd van een open-eindregeling met subsidies voor tal van energiebesparende maatregelen (energiezuinige koelkasten, CV-ketels, HR++ glas, TFT schermen, isolatiemaatregelen enzovoort) tot een subsidieskelet dat was afgeschaapt tot een vast bedrag van 54 miljoen Euro. Drie maanden voordat het budget op zou zijn zou een waarschuwing worden gegeven via de media over de ophanden zijnde sluiting. De grote verrassing van 2003 was de inzet door Eneco, Westland Energie en NUON van MAP-gelden als extra bonus waardoor voor heel veel mensen het in 2003 wel heel erg aantrekkelijk werd om zonnestroompanelen op het dak te plaatsen.

Ondanks het gegeven dat zonnestroompanelen voor particulieren in de regio Den Haag-Rotterdam-Dordrecht per saldo gratis waren, sloeg de vlam pas écht in de pan toen rond Prinsjesdag werd aangekondigd dat de subsidieregeling per 15 oktober zou sluiten. De ware Nederlander werd wakker: hier viel nog een voordeeltje te halen. Een ware stampede kwam op gang van mensen die nog gauw gratis paneeltjes wilden kopen, die nog lang in 2004 zal na-echoën.

Ondertussen was op 1 juli de MEP-wet in werking getreden. Ter herinnering: MEP staat voor "Wet Milieukwaliteit Energie Productie". In deze wet wordt onder andere een wettelijke grondslag onder de terugleververgoeding gelegd.

Na Prinsjesdag werd door de zonnestroombranche, door ons en door vele anderen bij de politiek zware druk uitgeoefend om de aangekondigde totale afschaffing van subsidie op PV ongedaan te maken en om een andere subsidieregeling te ontwerpen, bijvoorbeeld een met het Duitse systeem als voorbeeld. Dit is ten dele gelukt. De staatssecretaris heeft ergens nog een potje gevonden van 20 miljoen maar de invulling is zo halfzacht als gesmolten boter. Gevolg zal zijn dat de groei van PV in Nederland een enorme dreun krijgt.

Roet belangrijke oorzaak opwarming aarde

ROTTERDAM, 23 DEC - Roet in de atmosfeer, mede veroorzaakt door het gebruik van diesel als brandstof, is een belangrijke oorzaak van de opwarming van de aarde.

In een vandaag gepubliceerd onderzoek in Proceedings of the National Academy of Sciences schrijven de Amerikaanse wetenschappers James Hansen en Larissa Nazarenko dat roet mogelijk verantwoordelijk is voor een kwart van het door de mens veroorzaakte broeikaseffect.

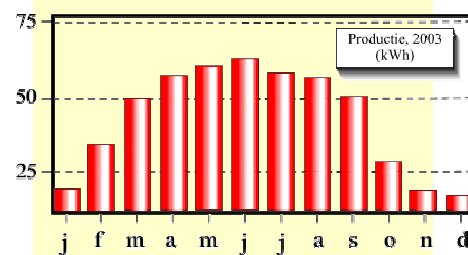
Volgens beide onderzoekers, die verbonden zijn aan de Amerikaanse ruimtevaartorganisatie NASA, werkt roet twee keer zo sterk op het broeikaseffect als kooldioxide, dat volgens hen wel de belangrijkste oorzaak is van het warmer worden van de aardatmosfeer.

2003 fantastisch zonnejaar!

Op 10 december 2003 werd een record gebroken; Nederland had officieel het zonnigste jaar ooit beleefd. In Den Helder was er zelfs 2150 uur zonnenschijn gemeten, tegenover gemiddeld 1581 uur.

In een ideaal jaar ziet de opbrengstkromme van zonnestroompanelen er mooi symmetrisch uit, met een piek uiteraard in juni. Dit is zelden het geval omdat het klimaat in onze streken nu eenmaal enorm wisselvallig is. Een uitzondering was het afgelopen jaar.

De zomer was strak en fantastisch. Hebt u de opbrengst van uw PV systeem per maand bijgehouden dan krijgt u waarschijnlijk net zo'n fraaie grafiek als hieronder (panelen met standplaats Leiden).

Power to the people

Vervolg pagina 2

De onderzoekers definiëren roet als zwarte koolstofdeeltjes die ontstaan na de verbranding van fossiele brandstoffen, organische stoffen en hout. Als het roet neerslaat op ijs en sneeuw worden die donker, waardoor ze het zonlicht niet langer optimaal kunnen weerkaatsen. In plaats daarvan wordt het licht opgenomen en omgezet in warmte (vergelijkbaar met die van één kerstboomlampje per 1,6 vierkante meter sneeuw). In sommige delen van de Alpen is de concentratie van roet zo hoog dat het weerkaatsingsvermogen van de sneeuw daalt van 98 naar 80 tot 90 procent.

De onderzoekers gaan er vanuit dat de roetneerslag nog een tweede effect heeft, dat het eerste versterkt. Ze veronderstellen dat de zwarte roetdeeltjes relatief meer energie van zonlicht absorberen dan schoon ijs en witte sneeuw. Als gevolg daarvan kunnen gletsjers, ijs en sneeuw mogelijk bij een lagere temperatuur smelten dan gewoonlijk.

In China en India wordt roet vooral veroorzaakt door het gebruik van hout en steenkool voor verwarming. In Noord-Amerika en Europa is diesel als autobrandstof de grootste boosdoener.

Vorig jaar wees Mark Jacobson, hoogleraar aan de Stanford Universiteit, al eens op het tegenstrijdige Europese beleid. Daarbij wordt enerzijds alles in het werk gesteld om de doelstellingen van het Kyoto-protocol voor het terugdringen van het broeikas effect te halen, terwijl anderzijds het gebruik van diesel als brandstof wordt gestimuleerd met gunstige belastingregelingen, mede omdat verbranding ervan minder kooldioxide oplevert dan gebruik van benzine.

Volgens Hansen en Nazarenko heeft de neerslag van roet een belangrijke rol gespeeld bij klimaatverandering. „Milieudeskundigen en klimatologen zijn weliswaar niet laconiek over roet, maar hebben zich vooral geconcentreerd op de risico's van sulfaten.”

Volgens de onderzoekers is het technisch mogelijk om roet te bestrijden en daarmee het weerkaatsingsvermogen van sneeuw en ijs vrijwel geheel te herstellen „met alle voordelen voor klimaat, menselijke gezondheid, agrarische productie en esthetiek”.

De volledige tekst van het rapport is terug te vinden via www.nasa.gov.

Opnieuw een BeldeZon-affaire

30 DECEMBER 2003 - De misstanden in de PV-markt vormden mede de aanleiding voor de oprichting van de ZPV. De branchevereniging, Holland Solar, levert wel regelmatig kritiek op de overheid, maar lijkt vleugellam als het gaat om bedrijven die het met de betrouwbaarheid niet zo nauw nemen. Al zeker anderhalf jaar lang waarschuwde de PV-nieuwsbrief voor de praktijken van BeldeZon. Waar BeldeZon zich in 2002 noch liet voorstaan op haar 'onafhankelijke' positie als intermediair, kwam het er in augustus opeens openlijk voor uit dat het een leverancier van zonnepanelen was.

Kleine windenergiesystemen

Voorstanders van wind-systemen hebben het prachtige argument dat de bladen van hun turbines ook 's nachts draaien terwijl PV systemen er per definitie na zonsondergang mee kappen. Een keihard argument. Hoe staat het eigenlijk met de kleine windsystemen die ook voor particulieren aantrekkelijk zijn?

Allereerst is er de Windwall. Op 11 juli 2003 werd op het dak van het Deltioncollege in Zwolle de eerste Windwall geplaatst, een Darrieus-type turbine met als unicum een horizontale as. Gegevens over de prestaties zijn schaars; op de website www.windwall.nl staan wel aardige foto's maar er worden nog geen prestaties vermeld.

Nederland warmt op

De jaren 1990, 1999 en 2000 voeren de lijst aan van warme jaren sinds 1901. Direct daarna volgt het jaar 2002. De opwarming van het Nederlandse klimaat, die het KNMI constateerde in De toestand van het klimaat in Nederland 1999 'zet daarmee onverminderd door. De verhoogde temperaturen hebben gevolgen voor de natuur en de samenleving. Deels in samenhang met het warmer wordende weer neemt ook de hoeveelheid neerslag toe: van 1999 tot en met 2002 was het natter dan normaal. Het aantal stormen per jaar is de laatste decennia afgenomen.

Bron: De toestand van het klimaat in Nederland 2003 (uitgever: KNMI, mei 2003)

Power to the people

Vervolg pagina 3

Blijkbaar was de term 'marktleider' wervender geworden dan 'onafhankelijk intermediair'. Dat BeldeZon oorspronkelijk een actienaam van een groep installatiebedrijven, die gezamenlijk met het bedrijf Ecostream een zonneboilercampagne opzetten, is bijna iedereen vergeten. Ecostream nam de naam zonder toestemming van de installateurs over en maakte er haar eigen handelsnaam van. De installateurs hadden het nakijken.

Ecostream (met handelsnaam BeldeZon) is een BV die onderdeel uitmaakt van Econcern en onder Econcern vallen weer de bedrijven Ecofys, Econergy, Solar Services, MySolar, etc. etc. Ecofys is de het 'onafhankelijke onderzoeksbureau' van Econcern. Maar als je Ecofys inschakelt voor een onafhankelijk advies, kun je er zeker van zijn dat je spullen van Econergy en BeldeZon op je dak krijgt. Goed om te weten, bijv. voor woningcorporaties. Zo gaf Ecofys de adviezen aan een Veenendaalse woningcorporatie en nu staan die daken vol met consoles van Econergy, ook al zet zonnestroomvereniging Sunergy zijn vraagtekens bij de kwaliteit daarvan.

Dat medewerkers binnen de verschillende BV's nogal eens van plaats verwisselen blijkt o.a. uit verschillende berichten over directeur Van der Leun. In het ene bericht is hij directeur van BeldeZon, dan weer is hij directeur van Ecostream en als het zo uitkomt is hij directeur van Econcern.

Deze inleiding is van belang om de jongste BeldeZon-affaire in de juiste context te kunnen zien. BeldeZon is onderdeel van Econcern, dat een jaar of vijf geleden groot aanzien had. Bij Econcern werken topspecialisten, zodat er zeer veel kennis over zonne-energie en reglementen aanwezig is. Ecofys gaf vaak advies aan de overheid als onafhankelijke instantie. Helaas is Ecofys via een aparte BV inmiddels ook zelf consoles gaan produceren en zonnepanelen gaan verkopen via BeldeZon. Daarmee is Ecofys haar onafhankelijkheid kwijtgeraakt.

BeldeZon kwam eind 2002 in het nieuws toen zo'n 500 klanten de dupe werden van een verkeerd aanvraagformulier. Nog enkele duizenden glipten door de mazen van de belastingdienst doordat de formulieren onvoldoende werden gecontroleerd door de energiebedrijven die de subsidies moesten uitkeren. De belastingdienst was er maanden zoet mee.

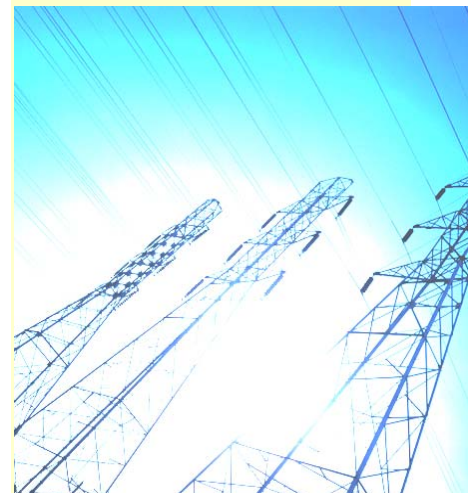
Met dat aanvraagformulier wilde BeldeZon de concurrentie te slim af zijn. Het formulier voldeed alleen niet aan de eisen van de belastingdienst. Econcern-BeldeZon had dat moeten weten. De gedupeerden, vooral in Rotterdam en Den Haag, vechten nog steeds om hun subsidie binnen te krijgen. Vanaf dat moment waarschuwde de PV-nieuwsbrief herhaalde malen voor BeldeZon. Het blijkt een organisatie die éérst denkt aan het binnenhalen van liefst zo veel mogelijk klanten en dán pas nadenkt hoe en of zij die klanten kan bedienen. Het heeft veel weg van een reisorganisatie die alle vakanties dubbel boekt om er zeker van te zijn dat men alles volboekt.

Duurdere grijze stroom 2004

Nederlandse huishoudens gaan vanaf 1 januari 2004 gemiddeld 15 Euro per jaar meer betalen voor grijze elektriciteit. Een belangrijk deel van deze verhoging (8 Euro) houdt verband met de hogere inkooprijzen voor stroom dit jaar.

Toezichthouder DTe bevestigt dat zij vanwege de hogere prijzen op de vrije markt genoodzaakt is de tarieven door te berekenen aan consumenten. De exacte tariefsverhoging hangt af van het bedrijf waar een consument zijn stroom afneemt.

Het tarief voor stroomlevering maakt ruwweg een kwart uit van de totale uitgaven aan elektriciteit. Daarnaast moeten consumenten geld betalen voor beheer en onderhoud van het elektriciteitsnet, ook goed voor ruwweg een kwart van de uitgaven. Gebruikers zijn daarnaast veel geld kwijt aan belastingen, zoals BTW en ecotax. De ecotax gaat 2,4% omhoog, waardoor consumenten op jaarbasis ook al zo'n 6 Euro extra kwijt zijn.

Power to the people

Vervolg pagina 4

Tevergeefs werd de Rabobank gewaarschuwd en ook gemeenten traptten met open ogen in het 'onafhankelijke' imago van BeldeZon. De gelikte website doet geloven dat men alles aankan, maar waar andere leveranciers 'nee' moesten zeggen tegen klanten omdat ze 'volgeboekt' waren, ging BeldeZon vrolijk door met het aannemen van nieuwe klanten..

En nu blijkt BeldeZon 1000 klanten niet de panelen te kunnen leveren die besteld waren. En dus speelt BeldeZon de zwarte piet door naar de overheid. Zeker, de overheid voert een wispelturig beleid, de regelingen sluiten niet aan bij de praktijk en er is te weinig visie op de marktontwikkeling van PV, maar op dit punt was wel helder en duidelijk gecommuniceerd door VROM. Al in mei 2003 was duidelijk hoe het allemaal zou verlopen en zeker de jongens en meisjes van Econcern kenden die regels! Econcern weet ook dat andere leveranciers zich netjes aan de regels hebben gehouden en vaak hebben doorverwezen naar een concurrent als ze zelf de vraag niet aankonden. BeldeZon werkte bovendien hard mee aan de koopgekte die eind september uitbrak.

Econcern kwam begin oktober nog in het nieuws met een project van 1,3 MWp in Veenendaal. Dat project moet ook voor 16 januari opgeleverd zijn, opdat de subsidies op tijd aangevraagd kunnen worden. Econcern had moeten voorzien dat men met dat project die duizend particulieren zou duperen, want door het plaatsen van die 1,3 MWp aan panelen, heeft men nu een tekort.

Econcern-BeldeZon probeert steeds de concurrentie te slim af te zijn door de regels te omzeilen en lijkt vervolgens haar invloed te gebruiken bij de ministeries om de regelingen aangepast te krijgen in haar eigen voordeel. Dat is niet goed voor het imago van de markt en zeker niet goed voor PV op de lange termijn. Wil je een geloofwaardig gesprekspartner voor de overheid zijn, dan moet je de hand in eigen boezem steken als dat nodig is en vooral lobbyen in het algemeen belang en liever niet voor het eigen belang.

De gevolgen zijn vooral zuur voor de 1000 gedupeerden. Vermoedelijk zullen ze BeldeZon niet aansprakelijk kunnen stellen, omdat de subsidie-aanvraag de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever is, en dat zijn ze zelf. Zij kunnen op zijn best ontbinding van de koopovereenkomst eisen en hopen op een positiever zonne-energie-beleid van de overheid in de toekomst. Ondertussen zitten ze met de gebakken peren, namelijk géén gesubsidieerde zonnepanelen.

Partijen als Rabobank Nederland, gemeenten en WNF die Econcern nog steeds promoten alsof het een onafhankelijke organisatie zou zijn, zouden zich op zijn minst eens achter de oren moeten krabben! PV in zijn algemeenheid promoten prima, maar niet één specifieke leverancier!

Grootste PV-centrales ter wereld

De grootste zonne-stroomcentrale ter wereld bevindt zich in Duitsland nabij de stad Hemau (Beieren) (3956 kWp).

Deze installatie is gevestigd op een voormalig munitiedepot en bestaat uit liefst 32.740 zonnestroompanelen. De bouwer is de firma Voltwerk. Het vermogen wordt opgewekt via 40 inverters. De installatie voorziet alle 4.600 huishoudens in Hemau van groene stroom. Per jaar wordt 94 MWh opgewekt.

In een van de woestijnen van Arizona, USA, in de buurt van de stad Tucson staat het Springerville Generating Station Solar System (SGSSS) (3780 kWp). Een fraaie luchtfoto van de installatie is te zien op de website van de bouwer, de firma Global Solar (www.globalsolar.com/start.html).

De installatie is in de loop van de jaren steeds verder uitgebouwd en bestaat thans uit de volgende onderdelen:

- 20 systemen ieder bestaand uit 450 ASE DG-50 panelen;
- 4 systemen elk opgebouwd uit 2,688 tot 3,024 First Solar FS45 and FS50 panelen van 45-50 Wp;
- 4 systemen van elk 3000 BP Solar MST-43 panelen (43 Wp).

Power to the people

Nuon Monitoring komt als eerste met betaalbare opbrengstmeter

Nuon Monitoring heeft inmiddels een goede oplossing voor de MEP-opbrengstmeter voor dakvullende systemen gevonden. De klant met een PV-systeem heeft nu de volgende opties:

- Vervanging elektriciteitsmeter voor idem met terugleverregistratie voor Euro 159,73;
- Plaatsing van een productiemeter op de zonneaanvoerlijn voor Euro 235,40;
- Alleen plaatsing productiemeter als er al een teruglevermeter aanwezig is, voor Euro 159,73.

Met deze meetinrichtingen zal in 2004 een extra huur van Euro 24,= in rekening worden gebracht. De voorwaarde voor de productiemeter is, dat er een aparte elektriciteitslijn moet lopen van de zonninstallatie naar de meterkast.

Het is niet nodig om ook de stroom bij Nuon af te nemen. Deze aanbieding geldt in principe voor iedereen in het verzorgingsgebied. Omdat de markt in principe vrij is, kan Nuon ook dergelijke meetcombinaties aanleggen buiten haar verzorgingsgebied. Men is daar echter zeer terughoudend in.

Tot nu toe is er bij andere energiebedrijven nog niet een dergelijke aanbieding geweest, zodat Nuon het snelst en meest adequaat ingespeeld heeft op de nieuwe MEP-regeling. Dankzij Nuon wordt het aanvragen van de MEP nu al uit vanaf zo'n 2000 Wp als men al een meter met teruglevertarief heeft.

Ook een opbrengstmeter aanvragen? 0575-597722

Maar de energieleverancier NUON weet van niks.....

Een van onze leden nam prompt contact met NUON Customer Care Center op om opheldering (let op: NUON spreekt over een "opwekvergoeding" ter onderscheid van "terugleververgoeding") en kreeg de volgende reactie:

Geachte klant

In uw e-mail van 12 december 2003 stelt u ons een vraag over de opwekvergoeding. Het is ons onbekend waar de heer Hendrik Gommer zijn beweringen op baseert. Wij beschikken niet over informatie dat er voor de opwekvergoeding nu of in de toekomst een wijziging zal optreden.

Als u verder nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met N.V. Nuon Groene Energie op telefoonnummer 0900 68 66 000. U kunt ook kijken op onze website www.nuon.nl. Via de contactpagina op de website kunt u ons ook een e-mail sturen.

Met vriendelijke groet,

Nuon Customer Care Center

'Nuon Customer Care is lang niet altijd op de hoogte van wat er zich in het hele concern afspeelt, bovendien word je nogal eens van het kastje naar de muur gestuurd. Voor meters dus niet contact opnemen met NCC, maar rechtstreeks met het genoemde telefoonnummer van Nuon Monitoring (0575-597722).

Vervolg pagina 5

Volgens de elektriciteitsmaatschappij levert de SGSS voldoende stroom op om het stroomverbruik van meer dan 630 gemiddelde huishoudens in Tucson te dekken (vergelijk dat eens met Hemau en de conclusie ligt voor de hand dat een gemiddelde Amerikaan 10x zoveel stroom verbruikt als een gemiddelde Duitser!).

De eigenaar van de SGSS is van plan tussen nu en 2010 de installatie uit te breiden tot 8,6 MWp. Woestijn en zonneshijn zijn er genoeg rondom Tucson.

Voor de geïnteresseerden: een lijst met recordhouders op PV-gebied wordt bijgehouden door PVresources (www.pvresources.com/en/top50pv.php)

Word lid van de ZPV!

U ontvangt deze nieuwsbrief en u bent nog geen lid van de vereniging? Watte? Onmiddellijk lid worden! Samen staan we sterk en we hebben elkaar heel hard nodig.

U kunt zich heel eenvoudig opgeven via onze website, www.zonnestroomproducenten.nl

Power to the people

Column Hendrik Gommer

Persoonlijk erger ik me kapot aan columnisten die personen hard en ongenueanceerd aanvallen. Ephimenco is een goed voorbeeld van een columnist die in mijn ogen behoorlijk over de schreef kan gaan. Het is vrij gemakkelijk om personen middels een column als een karikatuur af te schilderen en hem of haar op die wijze onherstelbaar te beschadigen. De persoon in kwestie krijgt over het algemeen niet of nauwelijks de kans zich grondig te verweren en het oordeel van de columnist heeft zijn werk al gedaan. Ook al is het de blote mening van een burger, die zich een bepaalde positie heeft verworven.

Mocht ik dus iemand persoonlijk onrecht aandoen, door verkeerde citaten of een karikatuurale persoonlijkheidsschets, dan spijt me dat en beloof ik dat ik daarvoor voortaan in het openbaar mijn excuses zal maken.

Afgelopen week kreeg ik het verwijt dat ik in mijn nieuwsbrieven te hard geoordeeld heb over Ecofys, BeldeZon, Nuon, Eneco en Rabobank. Ik zou op die manier de eervolle medewerkers onrecht hebben aangedaan en moet dan niet gek kijken als medewerkers van die partijen ook met modder gaan gooien naar ondergetekende. De wereld is een stuk gecompliceerder dan ik met mijn kleine hersenen kan bevatten en een ongenueanceerd oordeel over organisaties dien ik op te schorten vanwege het grote aantal hard werkende mensen bij die organisaties.

Bij deze dus mijn welgemeende excuses aan al die medewerkers van grote organisaties die de dupe zijn geworden van fouten van hun collega's. Zoals ik al schreef, ik val mensen liever niet persoonlijk aan, omdat keuzes en beslissingen van individuen zo complex liggen en soms afgedwongen worden door een organisatie, dat ik het zelf te gemakkelijk vind om over personen te oordelen en het de taak van de organisaties vindt om werknemers bij te sturen. Naar mijn stellige overtuiging is het wel degelijk organisaties aan te rekenen als zij werknemers slecht beleid laten opstellen.

Ook zijn het juist de organisaties die zich regelmatig boven de moraal verheven zien en burgers bestoken met bureaucratische, vernederende brieven c.q., die je als persoon niet zou durven schrijven. Dat er steeds weer personen zijn die, ondanks mogelijke financiële consequenties, in het openbaar kritiek durven te hebben op machtige organen, is voor mij een reden om te blijven geloven in de zelfreinigende werking van onze maatschappij. De medewerkers zijn de organen van een organisatie en werken zo mee aan de manier waarop hun organisatie individuen tegemoet treedt.

Dat neemt niet weg dat er binnen al die genoemde organisaties zeer goed functionerende mensen aanwezig zijn, die zelfs lid zijn van onze vereniging en binnen die organisaties ook goed werk verrichten. Vandaar ook dat een Nuon, een Essent en een Eneco soms plotseling weer heel positief in het nieuws komen. Ik hoop dan maar dat de sukkel die verantwoordelijk waren voor de blunders van diezelfde organisatie zich die complimenten niet persoonlijk aanrekenen...

PV op het dak van het Oceanium, Diergaarde Blijdorp Rotterdam

Diergaarde Blijdorp is sinds drie weken de eigenaar van een PV-installatie op het dak van ons Oceanium. De installatie werkt thans naar behoren en levert inmiddels aan ons eigen net. Aan gezien Diergaarde Blijdorp natuurbehoud als doelstelling heeft, willen wij een duurzame vorm van energieopwekking graag presenteren aan onze bezoekers. Onze hoofd-doelstelling is niet het actief stimuleren van het gebruik van zonne-energie, daar zijn verenigingen zoals jullie voor, maar meer gebruik van alternatieven help ons wel de natuur te behouden. Vandaar dat ik ons wil opgeven als lid. Onze gegevens zijn:

PV-installatie is opgebouwd uit 3420 panelen, 502 kWp waarbij gebruik wordt gemaakt van panelen met een vermogen (nominaal vermogen) van 140, 150 en 160 Wp. Via omzetting in vier inverters (Siemens) wordt 400 V draaistroom geleverd aan onze verdeler.

www.diergaardeblijdorp.nl

Foto: de PV-installatie op het Oceanium

Power to the people

Vervolg pagina 7

Medewerkers van organisaties zijn mede-verantwoordelijk voor wat hun organisatie doet. Door hun mond intern open te doen, bepalen ze mede het beleid en de personen die het voor het zeggen hebben. Vandaar ook dat ik blij ben, dat de PV-nieuwsbrief op kon gaan in de 'Power to the people', dat op haar beurt weer een verenigingsblad is. Een vereniging is, als het goed is, het summum van democratie. Deze column schrijf ik op persoonlijke titel en zodra de organisatie vind dat mijn blote mening geen bijdrage meer levert aan het welbevinden van de vereniging is het exit Gommer. Ging het altijd maar zo gemakkelijk.

Essent normaliseert teruglevering zonnestroom

Essent Netbeheer past naar eigen zeggen in Zuid-Nederland al standaard digitale meters met teruglevertarief toe. Indien een draaistroommeter aan herijking toe is en in nieuwbouw wordt al geen oude digitale meter meer gebruikt. Volgens Essent Netbeheer zijn de meters met teruglevermogelijkheid nauwelijks duurder dan gewone digitale meters.

Essent geeft mensen met een teruglevertelwerk nu nog een vergoeding van 22,5 eurocent, maar zal vanwege de komst van de MEP-regeling vermoedelijk overstappen op het systeem van verbruikstarief=levertarief. In 2004 heeft de klant nog de keuze tussen een gemeten vergoeding of een geschatte vergoeding, in 2005 verwacht Essent zover te zijn dat men in alle gevallen het zonnestroomtarief ook daadwerkelijk te meten. Hiermee sluit Essent aan bij de eisen van de DTe (zie PV-nieuwsbrief 27) en biedt toch een goede overgangsregeling voor de particulier. Zonnestroom wordt bovendien op deze wijze een serieus onderdeel van de energiehuishouding van het bedrijf.

Essent geeft aan niet te zullen 'jagen' op PV-eigenaren met een draaistroommeter. De vergoeding die men met de digitale meter geeft, is immers even hoog als bij een draaistroommeter. Tijdens de overgangsfase wil men met PV-eigenaren tot goede oplossingen komen.

Naar eigen zeggen is het ook mogelijk om bij Essent, net als bij Nuon, een MEP-opbrengstmeter te laten plaatsen. Zodra we daar meer concrete informatie over krijgen, melden we dat.

Essent is met deze aanpak goed op weg richting de normalisatie van teruglevering van zonnestroom. Voornaamste manco aan de regeling is dat de vergoeding alleen wordt gegeven tot 1000 kWh teruglevering. Voor het overige krijgt men op dit moment slechts 2 cent/kWh. Zodra de MEP-regeling goed loopt kan de MEP wellicht het verschil dekken. Bij een goede aanpak kan de MEP immers uit voor systemen van boven de 2500 Wp.

Colofon

Power to the people is een uitgave van de Zonnestroom Producenten Vereniging

Ledental per 1 januari: 170

Voorzitter:
Hendrik Gommer

Penningmeester:
Michiel Damen

Webmaster:
Sebe Kruijer

Opmaak nieuwsbrief:
Patrick de Klerk

Secretaris/hoofdredacteur van de nieuwsbrief:
Floris Wouterlood
secretaris@zonnestroomproducenten.nl

correspondenten in binnen- en buitenland

Oplage januari 2004: 750

Namens het bestuur en de redactie:

